

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 25-річчю Медичного інституту
Сумського державного університету**

(Суми, 17–19 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією О. О. Єжової

Література

1. Piepoli MF. 2016 European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice: Piepoli MF, Hoes AW, Agewall S, [et al.] //Atherosclerosis. 2016 Sep; 252:207-74. doi:10.1016/j.atherosclerosis.2016.05.037.

УДК 613

СУЧАСНИЙ СТАН ПОШИРЕННЯ ВІЛ/СНІДУ В УКРАЇНІ

Дмитро Довгалюк, Микола Осинський
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
kaf-health-correctional@hnpu.edu.ua

Omówiono obecną sytuację rozpowszechnienia HIV/AIDS w Ukrainie. Przedstawione wskaźniki zachorowania, grupy ryzyku oraz środki ostrożności. Słowa kluczowe: HIV/AIDS, grupy ryzyku.

Синдром набутого імунodefіциту (СНІД) - особливо небезпечна інфекційна хвороба, що викликається вірусом імунodefіциту людини (ВІЛ). Масове розповсюдження цієї хвороби в усьому світі та в Україні створює загрозу особистій, громадській та державній безпеці, спричиняє важкі соціально-економічні та демографічні наслідки, що зумовлює необхідність вжиття спеціальних заходів щодо захисту прав і законних інтересів громадян та суспільства.

За шість місяців 2016 року в Україні за даними Українського центру контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України було зареєстровано 7 612 нових випадки ВІЛ-інфекції (з них 1 365 дітей до 14 років). Всього з 1987 року в Україні офіційно зареєстровано 287 970 нових випадків ВІЛ-інфекції, від СНІДу в Україні померло 39 887 осіб. Найбільш ураженими ВІЛ-інфекцією регіонами є Дніпропетровська, Донецька, Київська, Миколаївська й Одеська області, а також Київ. Ці дані дозволяють стверджувати, що розвиток епідемії не зупиняється.

Якщо в 2005 році через сексуальні контакти інфікувалися 33 відсотки людей, у яких була виявлена ВІЛ-інфекція, то в 2012 році цей відсоток зріс до 51. Вперше більше половини нових випадків передачі ВІЛ-інфекції відбулося через незахищений секс. У 2015 році цей показник склав 60 відсотків. Більшість випадків інфікування ВІЛ в Україні сьогодні реєструються у молодих людей віком від 15 до 30 років.

Україна залишається лідером у Європі за масштабами поширення ВІЛ-інфекції. За оцінками експертів UNAIDS, в Україні з ВІЛ-інфекцією живе близько 290 тисяч осіб. І тільки кожен другий знає про свій діагноз – станом на 1 квітня 2016 року на обліку в Україні перебуває 128 455 ВІЛ-позитивних пацієнтів. Щороку кількість ВІЛ-позитивних людей в Україні зростало, але з 2005 року приріст нових випадків ВІЛ (прискорення епідемії) щорічно зменшується: в 2005 році порівняно з 2004 роком – плюс 15,6 відсотка, а в 2011 році порівняно з 2010 роком – плюс 3,4 відсотка. У 2012 році вперше в історії України епідемія ВІЛ/СНІДу сповільнилася – за даними офіційної статистики в 2012 році темпи поширення ВІЛ-інфекції (кількість нових випадків ВІЛ) виявилися нижчими, ніж у 2011 році. Це стало результатом роботи національних програм з уразливими групами і масштабних інформаційно-просвітницьких кампаній з профілактики ВІЛ/СНІДу. У 2013-2015 роках через скорочення програм по боротьбі зі СНІДом темпи епідемії знову почали зростати.

Найбільш поширеним СНІД-індикаторним захворюванням в Україні, як і раніше, залишається туберкульоз, який виявлено у 62,5% нових випадків СНІДу. Високі рівні смертності від СНІДу зареєстровані у регіонах з високою захворюваністю на СНІД. Зростання випадків смертності від СНІДу спостерігається в Одеській, Чернівецькій, Кіровоградській, Рівненській, Миколаївській, Львівській та Чернігівській областях. Основним контингентом ризику летальних випадків залишаються ін'єкційні наркозалежні.

Не дивлячись на 25-річну історію епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні, на сьогодні вона все ще залишається сконцентрованою в групах високого ризику інфікування ВІЛ і не порушила в повній мірі загальну популяцію. Беручи до уваги епідемічну ситуацію, яка склалася у нашій країні, особливу увагу необхідно приділяти попередженню поширення ВІЛ саме серед груп ризику. Варто пам'ятати, що запорукою здоров'я кожного з нас є дотримання елементарних норм гігієни, морально-етичних принципів та ведення здорового способу життя, і жодна державна програма чи передовий медичний препарат не зможе вдало вирішити проблему, як її осмислення – запобігти.